

Els casals Jaume I arriben a la Franja

El passat 16 d'octubre la població de Mequinensa inaugurarà el primer Casal Jaume I a les terres de Ponent. Amb aquesta iniciativa, queda obert el camí per a altres pobles de la Franja.

Josep Galan, president de l'Institut d'Estudis del Baix Cinca, i Eliseu Climent, secretari general d'ACPV. Van ésser els encarregats de descobrir el rètol que inaugurava el Casal Jaume I de Mequinensa davant de més de 400 persones.

La població de Mequinensa (Baix Cinca) s'incorpora a la xarxa de Casals Jaume I, impulsada per Acció Cultural del País Valencià (ACPV). El nou casal ha comptat amb el suport de l'Ajuntament de Mequinensa, l'Institut d'Estudis del Baix Cinca i la Delegació d'Omnim Cultural a ponent. L'acte d'inauguració tingué lloc el matí del 16 d'octubre, dissabte, amb la benvinguda que la Junta d'aquest nou casal organitzà per rebre els representants d'ACPV de la resta de casals Jaume I vinguts de diferents punts del País Valencià. De vesprada, els actes d'inauguració continuaren al cinema Sala Goya amb la presència de l'escriptor Jesús Moncada, nadiu de Mequinensa, i l'alcalde del municipi, Jaume Borbón, i els parlaments d'Agustí Cerdà, coordinador dels casals Jaume I, Josep Galán, president de l'Institut d'Estudis del Baix Cinca, Josep Maria Forné, president d'Omnium Cultural a ponent, Xavier Roca, vicepresident del Casal Jaume I de Mequinensa, i Eliseu Climent, secretari general d'ACPV. Els actes del dissabte finalitzaren amb l'actuació de l'Aggrupació Coral de Mequinensa i a la nit un concert de Quico el Cèl·lio, el Noi i el Mut de Ferreries, i continuaren durant tot el diumenge amb la celebració del primer concurs de pintura a l'aire lliure "Vila de Mequinensa", convocat pel Casal i que va atraure prop d'un centenar de pintors d'arreu dels Països Catalans. Es repartiren un milió de pessetes en metàl·lic i es clogué l'acte amb una fideuada.

TONI PENA

“Obrir un Casal Jaume I a la Franja –va dir Guillem Chacón, president de l'entitat– és, per aquells qui vivim la realitat d'aquestes contrades, un esdeveniment històric en el procés de represa de la nostra esquarterada cultura i, alhora, en el retrobament de la unitat del país. És com si la Franja, per ésser tan sols un sarpat de comarques, hagués quedat un xic inconnexa de la dinàmica per la salvaguarda del català i de la terra. La Franja hauria d'ésser, si més no per la seva fermesa, part vital d'aquest entroncament.”

Pel que fa a la situació del català, Chacón creu que aquest ha reeixit a la Franja sota les pitjors circumstàncies; “la crueltat de la història i el menyspreu calculat dels governants no han pogut, però, sepultar el nostre bell llegat oral que ha sobreviscut, i això és molt important si pensem que tenim un dels més alts percentatges de població que parla la llengua.

Tot i així, respecte a la qüestió cultural dissortadament la duresa del poder ha aconseguit al llarg de generacions esbocinar la nostra cultura i tradicions i això ho podem constatar per tots els intents que s'han fet per aïllar-nos de la resta dels Països Catalans.” L'obertura del Casal Jaume I de Mequinensa ha fet que la gent de les terres de ponent se senta ara acompanyada, i que es puguen dur endavant tasques com ara la recuperació de moltes festes que s'estan perdent. L'obertura del primer Casal de la Franja és de fet un repte que, gràcies a l'impuls d'ACPV i de la pròpia població de les terres de ponent, obre ara el camí per vertebrar tots els territoris de parla catalana, i per superar les dificultats que representa viure sota una administració autònoma castellanoparlant, com és el cas d'Aragó.

Pau Caparrós